

KARTA KURSU

Nazwa	Główne nurty filozofii współczesnej
Nazwa w j. ang.	Main currents of contemporary philosophy

Koordynator	Prof. dr hab. Janusz A. Majcherek	Zespół dydaktyczny
		Prof. dr hab. Janusz A. Majcherek dr Paweł Sznajder
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zadaniem kursu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi i wciąż żywymi nurtami filozofii współczesnej, ze szczególnym uwzględnieniem ich oddziaływania na doktryny i koncepcje socjologiczne. Ma to umożliwić pełniejsze zrozumienie genealogii i kontekstów występowania aktualnych kontrowersji doktrynalnych i sporów teoretycznych w socjologii oraz przygotować do ich samodzielnego interpretowania, a także wyciągania z nich teoretycznych i praktycznych wniosków .

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowej problematyki filozoficznej, wyniesiona z wcześniejszego kursu „Główne zagadnienia filozofii”
Umiejętności	Umiejętność analizowania i porównywania różnych stanowisk w kluczowych kwestiach filozoficznych
Kursy	„Główne zagadnienia filozofii”

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Zna podstawowe koncepcje i doktryny filozoficzne XIX i XX wieku	K_W01
	W02, Rozumie genezę filozoficzną podstawowych koncepcji socjologicznych	K_W01
	W03, Zna teoretyczne i doktrynalne uwarunkowania współczesnych sporów w obrębie nauk społecznych	K_W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Umie rozpoznawać i identyfikować podstawowe idee współczesnej filozofii	K_U01
	U02, Potrafi zrozumieć, uchwycić i wskazać relacje między doktrynami filozoficznymi a koncepcjami teoretycznymi obecnymi w naukach społecznych	K_U01
	U03, Posługuje się sprawnie terminologią charakterystyczną dla współczesnej filozofii i paralelnej do niej myśli socjologicznej	K_U04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01, Rozumie filozoficzne konteksty problematyki społecznej i ich teoretycznych analiz	K_K02
	K02, Zdaje sobie sprawę z kontrowersji dotyczących zjawisk społecznych i rozumie ich filozoficzne podłoże	K_K02
	K03, Umie samodzielnie ustosunkować się do problematyki społecznej i prowadzić dyskusję na ich temat	K_K04

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	

Liczba godzin	30	30					

Opis metod prowadzenia zajęć

Prezentacja poszczególnych nurtów filozofii współczesnej odbywa się w formie systematycznego omówienia każdego z nich podczas wykładów, a następnie studenci analizują kluczowe dla poszczególnych doktryn źródła i materiały z prowadzącym ćwiczenia oraz prowadzą pod jego kierunkiem dyskusje na ich temat.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X		X			
U01								X					
U02								X		X			
K01								X					
K02								X		X			
...								X					

Kryteria oceny	<p>Dostateczny – student opanował w zadowalającym stopniu zakładane efekty kształcenia</p> <p>Dobry – student wykazuje się pełną orientacją we wszystkich teoretycznych i sprawnością w praktycznych efektach kształcenia</p> <p>Bardzo dobry – student wykazuje się samodzielną i dojrzałą analizą oraz umiejętnością argumentowania</p>
----------------	---

Uwagi	-
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Filozofia pozytywistyczna, jej aspekty i wymiary społeczne
Koło Wiedeńskie neopozytywizm, szkoła lwowsko-warszawska i jej osiągnięcia. Społeczne doktryny z kręgu neopozytywistycznego, „Społeczeństwo otwarte” i jego wpływ na myśl społeczną XX wieku
Filozofia analityczna, filozofia języka, zwrot lingwistyczny we współczesnej filozofii i socjologii, etnolingwistyka i jej rola w naukach społecznych
Heglizm, marksizm i ich wpływ na analizy procesów społecznych
Fenomenologia, jej rozwój i odmiany, etnometodologia jako socjologiczna paralela
Egzystencjalizm i jego społeczno-kulturowe oddziaływanie
Personalizm filozoficzny, jego odmiany, wpływ na myśl filozoficzno-etyczną Karola Wojtyły i chrześcijaństwo współczesne
Filozofia dialogu, jej wymiar etyczny i społeczny, rola Tischnera w jej kształtowaniu
Pragmatyzm, neopragmatyzm i ich wpływ na myśl społeczną, symboliczny interakcjonizm
Filozofia życia i jej odmiany, wpływ na myśl społeczną, Simmel, Ortega y Gasset i in.
Postmodernizm, jego filozoficzne, kulturowe i estetyczne warianty, koncepcja płynnej nowoczesności i jej socjologiczne konteksty
Transhumanizm, jego odmiany i perspektywy
Współczesne kontrowersje wokół ontologii bytu społecznego

Wykaz literatury podstawowej

Tatarkiewicz W., *Historia filozofii*
Gadacz T., *Historia filozofii XX w.*
Gawor L., Stachowski Z. (red.), *Filozofia współczesna*
Miś A., *Filozofia współczesna. Główne nurty*
Opara S., *Wstęp do filozofii współczesnej*
Schrade U., *Nurty filozofii współczesnej*
Siemek M., *Wykłady z filozofii nowoczesności*
Kuderowicz Z., (red.) *Filozofia współczesna*

Antologia tekstów (udostępniona przez prowadzącego ćwiczenia):

Comte A., *Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej*, (fragmenty).
Nietzsche F., *Tako rzecze Zaratustra*, rozdz. I: *Przedmowa Zaratustry o nadczłowieku i ostatnim człowieku*.
Carnap R., *Filozofia i składnia logiczna*, cz. I i III.
Kuhn T., *Struktura rewolucji naukowych*, (fragmenty).
Ingarden I., *Człowiek i przyroda*, w: Tenże, *Książeczka o człowieku*, Kraków 1987, s.13-18.
Freud Z., *Kultura jako źródło cierpień*. (fragmenty)
Sartre J-P., *Egzystencjalizm jest humanizmem*.
Buber M., *Ja i ty*, Warszawa 1992, s. 39-48.
Rawls J., *Teoria sprawiedliwości*, Warszawa, 2013, s. 208-216.
Rorty R., *Przygodność, ironia i solidarność*, Warszawa 1996, s. 107-134.
Gadamer H-G., *Koło jako struktura rozumienia*, w: *Wokół rozumienia. Studia i szkice z hermeneutyki*, G. Sowiński (red.), Kraków 1993, s. 227–34.
Ortega y Gasset, *Bunt mas*, (fragmenty).

Wykaz literatury uzupełniającej

Hartman J. (red.) *Słownik filozofii*
Podsiad A., *Słownik terminów i pojęć filozoficznych*
Julia D., *Słownik filozofii*

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	40
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		120
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4